

STATISTIKA

Frekvenčne porazdelitve

Nosilec:
prof.dr.Srečko Devjak

FREKVENČNE PORAZDELITVE

- **Frekvenčna porazdelitev** je razvrstitev statističnih enot populacije po vrednosti spremenljivke v pripadajoče razrede.
- **Frekvenca razreda** f_j je število enot v posameznem razredu.
- **Vsota vseh razrednih frekvenc** mora biti enaka N -število enot v populaciji:

$$N = \sum_{j=1}^k f_j$$

- **Relativna frekvenca** razreda j je delež enot populacije, ki je razvrščen v razred j :

$$f_j^{\circ} = \frac{f_j}{N}$$

Oblikovanje frekvenčnih porazdelitev

- Število razredov 5 - 7 -14
- Vsaka enota mora biti razporejena v natanko en razred,
- **Grafično prikazovanje**
  - Narišemo koordinatni sistem, nanesemo oznake spremenljivke in po potrebi merske enote,
  - Histogram: stolpce višine f_j na označene razrede
  - Linijski diagram: točke na sredine razredov, začnemo en razred pred prvim in zaključimo enega za zadnjim

PRIMER: Višina študentov

Telesna višina (cm)	y_j	f_j	$f_j^{\circ} = \frac{f_j}{N}$
140 do pod 160			
160 do pod 180			
180 do pod 200			
SKUPAJ (N)			

Enako široki razredi

- Za spremenljivko y ugotovimo $y_{\min}$ in $y_{\max}$
- Določimo število razredov k ,
- Razdelimo interval na enako široke razrede
- Določimo sredine in meje razredov

$y_{j,z}$ - zgornja meja razreda

$y_{j,s}$ - spodnja meja razreda

$$d_j = y_{j,z} - y_{j,s}$$

$$y_j = \frac{y_{j,s} + y_{j,z}}{2} \quad y_j - \text{sredina razreda } j$$

Relativno enake širine razredov

Relativno enaki razredi pomeni da je kvocient med zgornjo in spodnjo mejo v vseh razredih enak - konstanten.

Konstanto ali količnik med zgornjo in spodnjo mejo razreda računamo po postopku:

$$\frac{y_{j+1,s}}{y_{j,s}} = c$$

$$y_{2,s} = y_{1,s}c$$

$$y_{3,s} = y_{2,s}c = y_{1,s}c^2$$

$$y_{K+1,s} = y_{1,s}c^K$$

$$c = \sqrt[K]{\frac{y_{K+1,s}}{y_{1,s}}}$$

Primer: Relativno enako široki razredi

- **Tabela: Frekvenčna porazdelitev slovenskih občin po številu občanov za leto 2001**
- (Vir: URL: <http://www.fu.uni-lj.si/sib/vhod.htm>)

Prebivalcev (v tisoč)		Število občin	Količnik
Od	do pod	fj	c
0,39	1,17	7	3
1,17	3,51	48	3
3,51	10,53	84	3
10,53	31,59	45	3
31,59	94,77	6	3
94,77	284,31	2	3
Skupaj		192	

$$c = \sqrt[6]{\frac{284300}{390}} = 3$$

Kumulativna frekvenčna porazdelitev

Kumulativna frekvenca izraža število enot, ki imajo manjše vrednosti statistične spremenljivke od gornje meje določenega razreda

$$F_j = F_{j-1} + f_j \quad j = 1, 2, \dots, K$$
$$F_0 = 0$$

Kumulativna relativna frekvenca pomeni delež enot, ki imajo vrednost spremenljivke manjšo od gornje meje razreda.

$$F_j^\circ = F_{j-1}^\circ + f_j^\circ$$

PRIMER: Višina študentov- kumulative frekvenc

Telesna višina (cm)	y_j	f_j	f_j°	F_j	F_j°
140 do pod 160					
160 do pod 180					
180 do pod 200					
SKUPAJ (N)					

Gostota frekvence in gostota relativne frekvence

Gostoto frekvence je mera za število enot ki so razporejene na enoto intervala izbranega razreda

$$g_j = \frac{f_j}{d_j}$$

g_j – gostota frekvence,
 f_j – frekvenca
 d_j – širina razreda

Gostota relativne frekvence g_j^o predstavlja delež enot na enoto intervala izbranega razreda.

$$g_j^o = \frac{g_j}{N} = \frac{f_j}{N * d_j} = \frac{f_j^o}{d_j}$$

Uporaba gostote frekvenc pri:

- **analizah** porazdelitev z neenako širokimi razredi ,
- **Grafičnem prikazovanju** porazdelitev z neenako širokimi razredi

Primer: Slovenske občine po številu prebivalcev za 2001

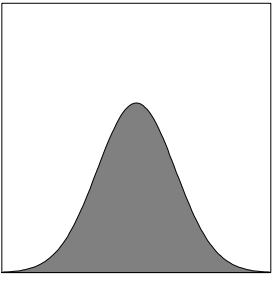
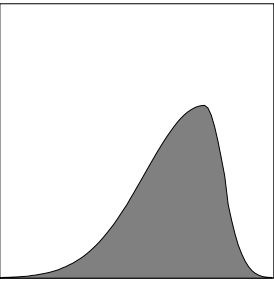
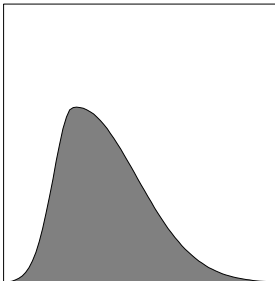
- Vir: URL: <http://www.fu.uni-lj.si/sib/vhod.htm>)

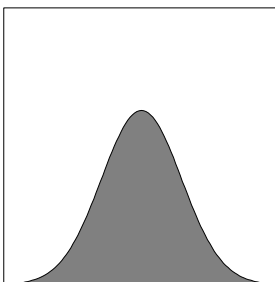
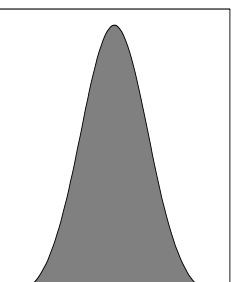
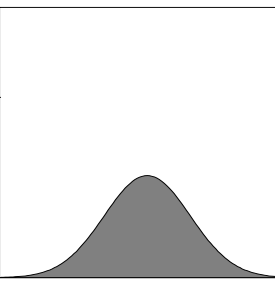
Prebivalcev (v tisoč)		Število obč in	Širina raz- reda	Gostota fre kvence	Gostota relativne frekvence
Od	do pod	f _j	d _j	g _j	g _j ^o
0,39	1,17	7	0,78	8,97	0,047
1,17	3,51	48	2,34	20,51	0,107
3,51	10,53	84	7,02	11,97	0,062
10,53	31,59	45	21,06	2,14	0,011
31,59	94,77	6	63,18	0,09	0,000
94,77	284,31	2	189,54	0,01	0,000
Skupaj		192	283,92	0,68	

$$g_j = \frac{f_j}{d_j}$$

$$g_j^o = \frac{g_j}{N}$$

Oblike frekvenčnih porazdelitev

A. NORMALNA - SIMETRIČNA PORAZDELITEV	B. PORAZDELITEV ASIMETRIČNA V LEVO	C. PORAZDELITEV ASIMETRIČNA V DESNO
		

A. NORMALNA PORAZDELITEV	B. KONIČASTNA PORAZDELITEV	C. SPLOŠČENA PORAZDELITEV
		

Normalna porazdelitev

$$p(y) = \frac{1}{\sigma_y \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{y - \bar{Y}}{\sigma_y} \right)^2}$$

- Enomodusna- eno mesto gostitve- zvonaste oblike – srednje vrednosti enake
- Simetrična
- Normalno sploščena: 2/3 enot v odmiku σ_y
- Mera za koničnost drugih frekvenčnih porazdelitev